Ο "ΝΟΥΜΑΣ,,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κρήτη δρ. 10

Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ ᾧρ. χρ. 12 1]2

Γιὰ τὶς ἐπαρχίες δεχόμαστε καὶ τρίμηνες (3 δρ. τὴν τριμηνία) συντρομές.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἢ δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομή του.

20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

Τὰ περασμένα φύλλα τοῦ Νουμᾶ πουλιοῦνται στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμή.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιόσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου (Ἀκαδημία), Βουλή, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδερόδρομου Ὁμόνοια), στὸ κιόσκι Γιαννοπούλου (Χαυτεῖα), στὰ βιβλιοπωλεῖα Ἑστίας« Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλή).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων, στὸν Πύργο στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ κ. Κ. Βαρουξῆ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Διαλύεται ἢ ὄχι ;—Τί θὰ ποῦν—Ὁ πολύτιμος καιρός μας !—Τὸ φινάλε.

Ἀ ΥΟ διάδοσες κυκλοφοροῦν τοῦτες τὶς μέρες. Πῶς διαλύεται ὁ Στρ. Σύνδεσμος καὶ πῶς δὲ διαλύεται. Ποιά ἀπὸ τὶς δυὸ εἶναι ἀληθινή, δὲν ξέρουμε. Τοῦτο μόνο ξέρουμε πῶς ἡ πρώτη διάδοση θὰ βγῆκε ἀπὸ κείνους ποὔχουνε συφέρο νὰ διαλυθεῖ ὁ Σύνδεσμος, καὶ ἡ δεύτερη ἀπὸ κείνους ποὔχουνε συφέρο νὰ μὴ διαλυθεῖ.

Γιατὶ ὅπως ὅλα στὸν τόπο μας, ἔτσι κι ὁ Στρ. Σύνδεσμος σιγὰ σιγὰ δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ ξεπέσει σὲ ζήτημα προσωπικὸ γιὰ νὰν τὸ μεταχειριστεῖ ὁ ἕνας κι ὁ ἄλλος ἀνάλογα μὲ τὶς ἰδιαίτερες δουλίτσες του. Ὑπάρχουνε σήμερα πολλοὶ τριγύρω μας ποὺ στρέγουν καὶ βλογοῦνε τὴ σημερνὴ ἀκαταστασία γιὰ νὰ κερδίσουν τὸν πόντο τους καὶ ὑπάρχουν κι ἄλλοι ποὺ λαχταροῦνε νὰ ξαναγυρίσουν τὰ πράματα στὴν πρώτη τους, τὴν παλιὰ κατάσταση, γιὰ νὰ ξαναρχίσουνε νἀκολασταίνουν, καθὼς πρῶτα.

Κι ἀνάμεσα στὰ δυὸ αὐτὰ συφεροντολογικὰ στρατόπεδα στέκεται ὁ μεγάλος ὁ κηφήνας, ὁ Λαός, ποὺ, ἔτσι ἀμόρφωτος κι ἀφώτιστος καθὼς εἶναι, χάφτει ἀνεξέταστα ὅ,τι τοῦ δώσουνε καὶ ξεμουρλαίνεται σήμερα μὲ τοῦτη τὴ γνώμη, γιὰ νὰ ξεμουρλαθεῖ αὔριο μὲ τὴν ἀντίθετη.

Μόνο μιὰ Κοινὴ Γνώμη, μορφωμένη καὶ φωτισμένη, θὰ μᾶς ἔδειχνε σήμερα τὸ δρόμο ποὺ μᾶς συφέρνει νἀκολουθήσουμε. Μὰ ποιός φρόντισε ποτὲ νὰ μορφώσει στὸν τόπο μας μιὰ τέτια Κοινὴ Γνώμη ; Ποῦ τοὺς συφέρνει ;

*

ΩΣΤΟΣΟ, ἂ ρωτάτε καὶ τὴ δική μας τὴ γνώμη, πρέπει νὰ ζήσει ἀκόμα γιὰ λίγο καιρὸ ὁ περίφημος αὐτὸς «Σύνδεσμος», καὶ μ' ὅλ' ἀκόμα τὰ ψεγάδια ποὺ μπορεῖ νἄχει.

Καὶ πρέπει νὰ ζήσει, ὄχι μονάχα γιατὶ τίποτα ἀκόμα σημαντικὸ δὲν ἔγινε στὸν τόπο μας ποὺ νὰ δικιολογήσει τὴν ψευτοεπανάσταση ποὺ κάμαμε, μὰ καὶ γιὰ ἕναν ἄλλο σημαντικώτερο λόγο ποὺ ἀναφέρνεται ἀμεσώτερα στὸ στρατό. Δηλ. ἂ διαλυθεῖ σήμερα ὁ Σύνδεσμος, θἄχει τὸ δικαίωμα νὰ πεῖ ὁ καθένας πῶς ἄλλο λόγο δὲν εἶχε ἡ λεγόμενη ἐπανάσταση τοῦ περασμένου Τρυγητῆ παρὰ νὰ διώξει τοὺς Πρίγκηπες ἀπὸ τὸ στρατὸ καὶ νὰ μᾶς σκαρώσει ἑφτὰ καινούριους στρατηγούς.

Καὶ τότε, ἀλοίμονο, τὸ «Ἀνάγκη εἰλικρινείας» θἀρχινήσει νὰ συχνακούγεται στοὺς δρόμους καὶ νὰ ξετοπίσει τὸ «Πάρε πόδι !»

*

Η ΙΔΕΑ τῆς Ἐθνοσυνέλεψης δὲ φαίνεται νὰ ναυάγησε ὁλωσδιόλου. Ἀκόμα συζητιέται στὸν τύπο κι ἀκόμα, λένε, ὑπάρχουν ἐλπίδες νὰν τὴ δοῦμε καὶ μάλιστα γρήγορα. Τὸ περίεργο εἶναι καὶ τοῦτο· πῶς πολλοὶ ἐνῶ ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ τὴ θέλουν τὴν Ἐθνοσυνέλεψη, ἀπὸ τὴν ἄλλη φοβοῦνται πῶς θὰ χάσουμε πολύτιμο καιρὸ μὲ δαύτηνε, σήμερα μάλιστα ποὺ καὶ δευτερόλεφτο δὲν πρέπει νἀφήνουμε νὰ χάνεται δίχως νὰ γίνεται δουλιά.

Στὰ 1886—γιὰ νὰ θυμηθοῦμε λίγο καὶ τὴν ἱστορία—ὅτα μιὰ φημερίδα Ἀθηναϊκή, ὁ «Χρόνος τῶν Ἀθηνῶν» τοῦ κ. Δούνη, εἶχε σηκώσει γιὰ σημαία του πολιτικὴ τὴν Ἐθνοσυνέλεψη καὶ ρωτοῦσε κάθε μέρα στερεότυπα «Ἔχομεν ἀνάγκην ἐθνικῆς συνελεύσεως ;», ἄλλοι κορόδευαν τὸν κ. Δούνη κι ἄλλοι τοῦ λέγανε σοβαρὰ πῶς μπορεῖ νἄχουμε μιὰ τέτια ἀνάγκη, μὰ δὲν ἔχουμε καὶ καιρὸ νὰ χάνουμε σὲ ἄγονες συζήτησες.

Εἴδατε πόση σοβαρὴ δουλειὰ ἔγινε μέσα στὰ εἰκοσιτέσσερα (24) χρόνια ποὺ περάσανε ἀπὸ τότε. Φοβούμαστε μήπως ἡ ἴδια σοβαρὴ δουλιὰ γινεῖ κ' ἴσαμε τὰ 1934.

*

ΚΑΙ ὕστερ' ἀπ' ὅλ' αὐτά, μαθεύτηκε ξαφνικὰ τὴν Πέμτη πῶς ἡ Κυβέρνηση μᾶς ἀφίνει χρόνια καὶ πῶς θὰ σκηματιστεῖ ἄλλη Κυβέρνηση, ὑπερεσιακή, γιὰ νὰ φέρει τὴν Ἐθνοσυνέλεψη.

Τὸ ἀπαίτησε, λένε, τοῦτο ὁ Στρ. Σύνδεσμος. Ἄρα ὁ Στρ. Συνδεσμος ζεῖ καὶ βασιλεύει, ἄρα ἡ ἐπανάσταση ξακολουθεῖ, ἄρα κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ξέρει τί θὰ γεννήσ' ἡ αὔριανή καὶ σὲ τί νερὰ θ' ἀρμενίσουμε.

ΓΚΡΕΜΟΣ

Ὦ λαχταρόπλαστε γρεμέ, μὲ τ' ἀνοιγμένα στήθια
Τὰ σκοτεινὰ κι ἀνήλιαγα καὶ τὰ κρυφὰ νερὰ
Ποὺ βράζουνε ἀνίδωτα στὰ μυστικά σου βύθια
Σὰν λάμιας στοιχειογέννητης ἀχόρταγη καρδιά,

Ποιά μοῖρα σ' ἐλυπήθηκε καὶ γίνηκε τὸ θάμμα
Μέσα σου ὥριο λούλουδο νὰ γεννηθῇ δειλό ;
Κρυφὴ ποιά μοῖρα ταίριασε τρόμο καὶ φῶς ἀντάμα,
Κόλαση καὶ χαμόγελο, χαμόγελο γλυκό ;

Θὰ ζήσῃ τάχα νὰ χαρῇ, τάχα θὰ μεγαλώσῃ
Νὰ σοῦ σκορπίσῃ σπλαχνικὰ καὶ μυρουδιὰ καὶ φῶς ;
Ἢ θὰ τὸ πνίξῃ ἡ σκοτεινιά, ὁ τρόμος θὰ τὸ λυώσῃ
καὶ παγωμένος θὰ σβυστῇ στὰ βάθια σου ὁ ἀνθός ;..

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΔΙΠΛΑ

ΤΑ ΣΑΒΑΤΟΒΡΑΔΑ ΤΟΥ 'ΝΟΥΜΑ,

Τὸ περασμένο Σαβατόβραδο γιομάτο πάλι, καθὼς πάντα, τὸ γραφεῖο τοῦ «Νουμᾶ». Ὁ συνάδερφος κ. Κουντουρᾶς (Μίλτος Λέσβης) μᾶς διάβασε τὸ δραματάκι του «Ὁ ἄρρωστος» ποὺ τἀκούσ με μὲ προσοχὴ καὶ στὸ τέλος εἴπαμε ὁ καθένας, ἔτσι πρόχειρα καὶ φιλικά, τὴν κρισούλα μας. Ὁ κ. Κωστῆς Παλαμᾶς, μιλώντας μας γιὰ τὸ δρσματάκι ποὺ διαβάστηκε, πλάτυνε τὴν κουβέντα του καὶ μᾶς μίλησε γενικώτερα γιὰ τὸ δράμα καὶ γιὰ τὸ θέατρο. Ἡ κοιβέντα τοῦ Ποιητῆ μας εἴτανε μιὰ διαλεχτὴ πνεματικὴ ἀπόλαψη.

Τώρα καρτεροῦμε τοὺς νέους μας. Ὅποιος ἔχει τίποτα νὰ μᾶς διαβάσει, ποίημα, διήγημα κτλ. ἂς ἔρχεται λεύτερα τὰ Σαβατόβραδα στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμᾶ» νὰ μᾶς τὸ διαβάζει. Θὰ προτείνουμε καὶ κάτι ἄλλο: Οἱ νέοι ποὺ στέλνουνε στὸ «Νουμᾶ» κάτι γιὰ τύπωμα, καλύτερα νὰ μᾶς τὸ φέρνουν οἱ ἴδιοι τὰ Σαβατόβραδα καὶ νὰ μᾶς τὸ διαβάζουν. Οἱ πολλοὶ πάντα κρίνουν καλύτερα ἀπὸ τὸν ἑνανε.

Ὡστόσο κεῖνο ποὺ πρέπει ὅλοι μας νὰ καλοχωνέψουμε εἶναι πὼς τὰ «Σαβατόβραδα τοῦ Νουμᾶ» δὲν ἔχουν τὸν τύπο «φιλολογικῆς διάλεξης» παρὰ «φιλικῆς συντροφιᾶς» ὅπου μπορεῖ ὁ καθένας νὰ διαβάσει, νὰ κουβεντιάσει, ἀκόμα καὶ νὰ χασμουρηθεῖ—ὅπως στὰ παλιὰ τὰ χρόνια, πάνου στὸ γραφεῖο

καὶ τὸ πονεμένο γέλοιο φάνηκε σὰν ἀλάκαιρος λυγμός.

— Σώπα, Ὀρέστη μου..μὴ λὲς τέτοια λόγια.. Σώπα..

Πηγαίνανε κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα καὶ τοῦ ἀγκάλιασε τὴ μέση καὶ τοῦ μιλοῦσε σιγὰ σιγά. Καὶ περπατούσανε κ' οἱ δυὸ κουρασμένοι.

— Βλέπεις, Χρυσούλα, ὅταν δεῖ κανεὶς ἔτο' κατάστηθα τὴν ἀληθινὴ ζωὴ μεσα στὸ δάσος, στὸν ἥλιο, στὰ βουνά, δὲν μπορεῖ παρὰ ν' ἀηδειάσῃ τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀνθρωπάκων, γιὰ τὰ ταπεινά τους ὄνειρα καὶ τὶς φασουλίστικες φιλοδοξίες. Τὸ νὰ γενεῖς πλούσιος, ὑπουργός, μεγάλος, τὸ νὰ πεθάνεις δυὸ ὧρες ἢ εἴκοσι χρόνια πρωτήτερα ἢ ὑστερότερα, ὅλα αὐτά, σπουδαιότατα γιὰ τοὺς ἐπιπόλαιους, τί σημασία ἔχουνε γιὰ ἕνα μέτωπο ποὺ ἐνοεῖ καὶ σκέζεται ; Καὶ γι' αὐτὸ ὅταν μ' ἐρωτοῦν, πότε γιὰ ἐξετάσες ; κ' ἐγὼ ἀποκρίνομαι σοβαρότατος (πῶς μπορῶ, πῶς μπορῶ καὶ δὲ μὲ συνεπαίρνουν ξάφνου τὰ κλάματα τὰ κωμικὰ ἢ τὰ σπαραχτικότατα γέλοια μέσα στὴ μέση τοῦ δρόμου !), χαμογελῶ μὲ τὸ τάμ ! τάμ ! αὐτό, ποὺ παίζουνε τ' ἄδεια νταούλια τῆς «πραχτικῆς» ζωῆς, θέλοντας νὰ πνίξουν τάχατε τὸ αἰώνιο σιγαλινὸ μυρολόϊ τῆς ἀγιάτρευτης ψυχῆς μου..

Κι ὁ Ὀρέστης χωρὶς νὰ τὸ θέλει, χωρὶς νὰ προφτάσει νὰ κρατηθεῖ, ξέσπασε σὲ γέλοιο τρομαχτικό. Ἡ Χρυσούλα φοβισμένη στράφηκε..

— Ὀρέστη ! τί ἔχεις ; τί ἔχεις ;

Αὐτὲς τὶς μέρες ὁ Ὀρέστης τὴ φόβιζε μὲ τὴν ἀφηρημάδα του καὶ τὰ γέλοια του τὰ ξαφνικά..

— Τί ἔχεις ; τί ἔχεις, ἀγάπη μου ;

— Τίποτα, Χρυσούλα, τίποτα..Κάτι θυμήθηκα ἀστεῖο..Θυμᾶσαι τὸ στίχο τοῦ Ἐρωτόκριτου·

«Ποιὰ στράτα νὰ κρατεῖ κανείς; καὶ ποιάν ὁδὸ νὰ πάρει ;» Ἔ, δὲν εἶναι ἀστεῖο ; γιατί δὲ γελᾶς ; Μὰ εἶναι ἀστεῖο, γιατί δὲ γελᾶς ;

— Σώπα ! σώπα !.

(Ὤ ! πότε νὰ φτάσομε σπίτι ! πότε νὰ φτάσομε σπίτι !)

Δὲ μιλήσανε πιά. Μπήκανε στὸ βαποράκι καὶ γυρίζανε πίσω..

Μιὰ γριὰ ἦρθε καὶ κάθισε ἀπέναντι τῆς Χρυσούλας. Ζαρωμένη, ἄγρια, μὲ μουστάκια δασύτριχου ἐφήβου καὶ μὲ χέρια μαῦρα ψημένα στὸν ἥλιο καὶ στὶς πλύσες. Κι ἀπὸ τὰ ξεροδάχτυλα αὐτὰ ἡ Χρυσούλα ἔβλεπε δυὸ ὀμορφότατα ρόδα νὰ προβαίνουνε· σὲ κάθε ἀναπνοὴ τῆς γριᾶς τρέμανε, λὲς καὶ φοβόντανε, σὰ δυὸ παιδάκια, σὰν τὶς δυὸ ἀρφανὲς στὰ χέρια τῆς γριᾶς Φροσάρ. Ἡ Χρυσούλα τὰ λυπήθηκε, ἡ καρδιά της πόνεσε καὶ χαμήλωσε στὸν Ὀρέστη καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τῆς τ' ἀγοράσει..

— Εὐχαρίστως, παιδί μου..εἶπε στὸν Ὀρέστη ἡ γριά. Τὰ θέτε γιὰ τὴν ἄρρωστη; Κ' ἔδειξε τὴ Χρυσούλα.

Κι αὐτὴ δὲν ἄκουσε τίποτα. Πῆρε χαρούμενη τὰ ρόδα, τύλιξε τὰ λίκια τους στὸ μεταξωτό της μαντηλάκι καὶ χαμήλωσε λίγο τὸ κεφάλι στὴ γριὰ γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσει. Κ' ἡ γριὰ κωμικότατη ἔσκυψε τὸν κορμό της ὅλο, κρατῶντας δυνατὰ μὲ τὰ βρώμικα χέρια της τὰ γόνατά της κι ἄνοιξε τὸ στόμα της καὶ φανήκανε τὰ γοῦλα της μὲ δυὸ ἀπομεινάρικα ἀκόμα σάπια δόντια καὶ γιὰ ν' ἀποδώσει τὸ χαιρετισμὸ τῆς Χρυσούλας, χαμογέλασε (—σπήλιος μαῦρος κι ἀκάθαρτος τὸ στόμα της μὲ δυὸ ἀσπροκίτρινες πέτρες στὴν εἴσοδο).

(—Ὤ! πότε νὰ φτάσομε σπίτι ! πότε νὰ φτάσομε σπίτι!)

IV

Ὅλη τὴ νύχτα δὲν ἔκλεισε μάτι ἡ Χρυσούλα.